

Ethoroeia

**Τοῦ βασιλικοῦ γραμματικοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κιννάμου ἠθοποιία·
Ποίους ἂν εἶπε λόγους ζωγράφος ζωγραφῶν τὸν Ἀπόλλωνα ἐν δαφνίνῳ
πίνακι, καὶ μὴ συγχωροῦντος τοῦ πίνακος;**

ᾧ τέχνη καὶ χεῖρες καὶ χρώματα. Οἶον τοῦτο τέρας ὄρω· ἠλίκον κατὰ τῆς γραφῆς ὁ πίναξ ἐκπεπολέμωται. Ἀπὸ δάφνης ὁ πίναξ, ἀπὸ κόρης ἢ δάφνη. Τῇ δὲ καὶ μετὰ τὴν ἄνθρωπον τὸ μῖσος ἐγκάθηται· καὶ τὴν φύσιν μεταβαλοῦσα τὸν τρόπον οὐ συμμετέβαλε. Κατὰ θεοῦ ἀθάνατα μέμνηνε, καὶ μαντικὸν φυτὸν οὐ δέχεται θεὸν μαντικόν. Ὡς ἐπὶ παστάδος τοῦ πίνακος καθίζω Ἀπόλλωνα, καὶ γίνομαι νυμφοστόλος θεοῦ ἀπὸ χρωμάτων καὶ κόρης ἀπὸ φυτοῦ, καὶ ὡς ἔδνα τῇ κόρῃ τὰ χρώματα δίδωμι, καὶ ἀπὸ δάφνης πλέκω τὸν ἐπινύμφιον στέφανον. Ἀνάπτω τῷ νυμφῶνι τούτῳ καὶ φῶς ἐγγύθεν μεταλαβῶν· καὶ ὡς ἀπὸ θεοῦ μαντικοῦ τὸ φῶς, ὃ πολλοῖς πυθομένοις ἀνήψεν ὁ Πύθιος. Ἡ δὲ ἄλλ' ἀπωθεῖται τὸν ἔραστήν. Καὶ τῆς βαφῆς οὐκ αἶει καὶ τῶν χρωμάτων οὐκ ἐπιστρέφεται. Λάδωνος ἢ Δάφνη θυγάτηρ τοῦ ποταμοῦ, ὑδάτων ἀπόγονος, παῖς ἀπὸ Γῆς οὕτω στυλβούσης τὸ κάλλος στίλβουσα, καὶ ἀπὸ γλυκεῶς ρεύματος γλυκεῖαν καὶ τὴν ὥραν καθέλκουσα. Ἡ που ἐκεῖθεν ἀπὸ πατρὸς ἔγνω τὸ μὴ τὰ χρώματα δέχεσθαι; Ἐκεῖθεν μανθάνει τὸ πρὸς τὸν γράφοντα ἀνεπίστροφον; Ἐγγύθεν ἐκ ποταμοῦ τὰ τῆς διδασκαλίας ἀρύεται; Ἀκούω τὴν σελήνην, ὅτε τὴν σύνοδον ἔχει μετὰ τοῦ ἀστεράρχου φωσφόρου τοῦ γίγαντος, ἀποκενουμένην τὰ φῶτα καὶ οἶον θνήσκουσαν. Ἐχω καὶ τὴν Δάφνην καλὴν ὡς σελήνην, ὅτι καὶ τῇ γῇ πλησιάζει τὸ γένος ἢ Δάφνη, ὡς καὶ ἡ σελήνη τρόπον καινότερον ἕτερον. Οὐκοῦν τὴν σύνοδον ἡλίου σοφίζομαι τοῦ Ἀπόλλωνος; Ὁ δὲ μᾶλλον περὶ τὴν συνέλευσιν ἐκλείπει, καὶ ὄλως ἀπομειοῦται, καὶ τὴν γραφὴν οὐ θαρρεῖ. Τοῦ τῆς Δάφνης νοήματος εἶπω τοῦτο τὸ τέρας, ἢ τοῦ Πυθίου περὶ τὴν κόρην ἀποστροφῆς; Ὁ μὲν γραφόμενος οὐ μορφαίνεται· ἢ δὲ οὐ δέχεται τὰς βαφάς. Ὡς ἄρα εἰς τὸν ἐκ τῆς γῆς φόβον ἀναφέρει τὸ ἀχρωμάτιστον, καὶ κατὰ τοῦ ἔρωτος μόνη τῶν ἀπάντων ἀλαζονεύεται. Ἐγραψά ποτε καὶ ἐν ξύλῳ ἀπὸ μύρρας τὸν Θεῖοντα, ἢ δὲ τὸν πατέρα ἐδέχετο, ὡς κατὰ γαστρὸς πάλαι τὸν Ἄδωνιν. Καὶ τὴν γραφικὴν μιμουμένην τὰ τῆς φύσεως ἔβλεπον, καὶ ὡς ἐκεῖ τὸ βρέφος κατὰ μικρόν, κάνταῦθα τὸ μορφαζόμενον κατ' ὀλίγον ὠρθοῦτο καὶ ἀνεπλάττετο. ᾧ Ζεῦ καὶ θεοί, ἢ δὲ Δάφνη μέχρι καὶ χρωμάτων τὴν μανίαν ἐτήρησε καὶ μέχρι ἀψύχου τὴν ὀργὴν ἐθαλάμεισε. Καίτοι καὶ Θεῖοντα καὶ Ἀπόλλωνι οὐκ ἀνόμοιοι μέθαι ἐπέθεντο· ὁ μὲν ἐμέθυεν ἔρωτι, ὁ δὲ οἴνω, τῷ ἐπικούρῳ τοῦ σώματος. Δάφνη δὲ περὶ τὴν μίξιν τῶν χρωμάτων οὐκ ἐπινεύει, ὅτι μὴδὲ πρῶην τὴν μετ' Ἀπόλλωνος. Ἠγνόει, ὡς καὶ ἐν οὐρανῷ Ἔρωσ τὸ πτερὸν ἐπεκύρτωσε, καὶ πτερὸν αἴφνης τὸν θεῶν ὑπατον ἐσχεδίαζε, καὶ τὰ κύκνων μουσουργεῖν ἐξεπαίδευσε, καὶ τῷ τοῦ ἔρωτος φαρμάκῳ τὴν καρδίαν ἔνδον βαφέντα ἔξωθεν ὡς κύκνον ἐλεύκανεν. Ἀνήψε τὸ πῦρ Ἔρωσ, καὶ ὡς χρυσὸς ὁ Ζεὺς ἐπυροῦτο, καὶ θερμὸς ἔραστής τὴν ἐρωμένην περιεκέχυτο. Ἐδείκνυ τῷ Διὶ καὶ σύμβολον κάλλους εἰς κόρην· καὶ ὁ Ζεὺς ὡς βοῦς ἐμυκήσατο, ἵνα μὴ μόνον ἀπὸ βοῶς μέλι τεχνάζοιτο, ἀλλ' ἀντιστρόφως, ἀπὸ Διὸς καὶ ἀπὸ μέλιτος βοῦς. Καὶ τὸν βουπλήγα τῷ πατρὶ τὸ παιδίον ἐπέσειεν, καὶ εἰς τὸ οἰκεῖον πλάσμα τὸν βοῦν, τὸν Δία, διέπειαιξε. Καὶ ἀπὸ Διὸς ἀροτῆρος θέρος ὥρας οὕτω γλυκὺ ἀνεφύετο. Οὐκ ἦδει, ὡς κατὰ θαλάττης τὸ πῦρ ἀνεσάλευσε, καὶ γλυκὺν ἔρωτα καθ' ὑδάτων ἀλμυρᾶς φύσεως ἀνετάραξε, καὶ καθ' ὑγρῶν σπειρῶν οὐκ ἐπησχύνετο τὸ ἀδύνατον. Ἐφθασε καὶ κατὰ γῆς ἐκπέμψας τὸ βέλος, καὶ πάντες αἰχμάλωτοι ἔρωτος, φιλότητος δέσμιοι. Καὶ περιπλοκάς ὑγρὰς

ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐσχεδίασεν. Ἐξέθλιψε καὶ κατὰ καρδίας θνητῶν ὡς βότρυν τὸν ἴμερον, καὶ γεύεται τις τούτου καὶ πυρπολεῖται σπλάγχνα, καὶ φλόγα τρέφει καὶ τὴν ψυχὴν ἀνακάεται. Καὶ πυρὸς ὄλους κρατῆρας τοὺς ὀφθαλμοὺς καινουργεῖ, καὶ κατὰ βλεφάρων φλογὸς ἀνεστόμωσε ῥύακας. Κατὰ τοῦ γείτονος ἀέρος ἠκόντισε, κἂν κύων τις κόρη ἐγγὺς ἀπλῆ ξυγγένηται, τοῦ πυρὸς καὶ τὴν φλόγα δανεῖζεται, καὶ τόκον οὕτω ταχὺν καθυπισχνεῖται τῷ ἔραστῇ. Ἐπελόξευσε καὶ τῷ Λοξία Ἔρωσ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπεῖδε τὸ σύνηθες, καὶ κατὰ κόρης πολλῆς τὸ κάλλος ἐξέμηνε. Καλὴ μὲν οὖν ἡ κόρη, χρυσῆ τὴν θέαν, τερπνὴ τὴν ὥραν, ἀπλῆ τὴν ἰδέαν. Καλὸς καὶ ὁ Ἀπόλλων. Καὶ τοξότης ὧν οὗτος ἕτερον τοξότην ἠδίκηκε τὸν Ἔρωτα καὶ τοῖς αὐτοῦ ὑπέκυψε βέλεσιν. Εἶδε τὴν κόρην ὁ Πύθιος, ἤλγησεν, ἐδίωξεν, ἔσπευσε, τάχα που ὡς ἀπὸ τρίποδος θεσμοφορήσων ὡς ἤδιστα. Θεὸς ἐδίωκεν ἄνθρωπον· καὶ θεοῦ ἦν ἐρώμενος ἄνθρωπος. Οὐκ ἤδει τὴν ἀποτυχίαν ὁ μάντις θεός. Ἔρωσ γὰρ αὐτῷ ξυνεθώλου τὸ μαντικόν· ἠγνόμενος τὸν μάταιον δρόμον. Ἴμερος γὰρ ἀπὸ τῶν σπλάγχνων ῥυεῖς τὴν μαντικὴν πηγὴν ἀνέστελλε, καὶ τὰς τοῦ βλεπεῖν φλέβας ἀνέφραττεν. Ἐπηπεῖλει τῇ φυγῇ καὶ δεσμούς, οὓς πολλοὺς πολλακίς ἀπὸ πυρὸς ἐχάλκευσεν ἔρωτος. Γένος ἀμφοῖν ἄνισον, καὶ δρόμος ἀνόμοιος. Καὶ οἷς ἡ κόρη τῷ γένει ἐλείπετο, τούτῳ τῷ τάχει ἐπρώτευσεν. Ὁ μὲν ἐνίκα τῇ φύσει τὴν κόρην, ἡ δὲ τῷ τάχει τὸν ἔραστήν. Εἶδε τὴν βίαν τῆς κόρης ἡ Γῆ, καὶ ὡς ἐδραπέτευσεν, ἔφευγεν, ἔτρεχε, καὶ τὸν περὶ παρθενίας ἠπεύγετο, καὶ τὰς λαγόννας περιεβόθρευσε, καὶ πλατὺ τὸ στόμα ὑπέχαινε, καὶ πάλαι ἀπὸ γαστρὸς αὐτὴν ἀναπτύξασα παλίνορσος ὑπεδέξατο, ὡς καὶ ἰχθύες πολλακίς ὕδατοβάμονες ἐν θαλάσῃ τὰ ἔγγονα, καὶ τῷ Δηλίῳ τὴν ἐρωμένην ἀπέκρυπτε. Καὶ τῇ τῆς κόρης παρθενίᾳ οἷα θησαυρῷ ἀνωρύττετο, κλέπτειν τοῦ κάλλους μέγαν οὕτως ὑφορωμένη θεόν. Οἷα δὲ σιδήρῳ ἀνεμοχλεύετο τῷ τῆς κόρης ἀνενδότῳ πρὸς Ἔρωτα. Γῆ δ' ἀντ' αὐτῆς ὁμώνυμον ἀντεδίδου φυτὸν τῷ Ἀπόλλωνι, καλὸν εἰς ὄψιν, σεμνὸν εἰς ἄνθη, χρυσοῦν εἰς κάλλος, εὐχρουν εἰς θέαν, ἔτι φόβου πνέον καὶ τῇ ἐξ ἀνέμων κινήσει φέγγει ἔτι φαντασιούμενον. Τὸ δὲ οὐδ' ἐν χρώμασι τὸν Ἀπόλλωνα δέχεται. Μηκέτι θαρρεῖτε, μάντις, τὸν δάφνινον στέφανον, μηκέτι τοῖς τῆς δάφνης κλάδοις πιστεύετε· εἰ γραφόμενον ἡ Δάφνη οὐ δέχεται, πάντως οὐδὲ μαντευόμενον τὸν Ἀπόλλωνα.